

Sygn. akt III AUa 618/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 października 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie III Wydział Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Monika Kowalska
Sędziowie:	SSA Marta Fidzińska - Juszcak SSA Iwona Łuka-Kliszcz (spr.)
Protokolant:	st.sekr.sądowy Renata Tyrka

po rozpoznaniu w dniu 25 października 2012 r. w Krakowie

sprawy z wniosku **S. S.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w K.**

o zwrot nienależnie pobranej renty socjalnej

na skutek apelacji organu rentowego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w K.

od wyroku Sądu Okręgowego w Kielcach Wydziału VI Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 14 lutego 2012 r. sygn. akt VI U 65/12

o d d a l a a p e l a c j ę .

Sygn. akt III AUa 618/12

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 14 lutego 2012 r. Sąd Okręgowy w Kielcach VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zmienił zaskarżoną przez **S. S.** decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. z dnia 22 listopada 2011 r. i stwierdził, że wnioskodawczyni nie ma obowiązku zwrotu nienależnie pobranej renty socjalnej za okres od dnia 1 lipca do 31 lipca 2011 r.

Sąd Okręgowy ustalił, że bezspornie decyzją z dnia 13 października 2003 r. organ rentowy przyznał wnioskodawczyni **S. S.** prawo do renty socjalnej począwszy od dnia 1 października 2003 r. Decyzja ta została wnioskodawczyni doręczona, a w jej punkcie V ppkt 3 pouczenia organ podał, że prawo do renty socjalnej zawiesza się za miesiąc, w którym zostały osiągnięte przychody w łącznej kwocie wyższej niż 30 % przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za kwartał kalendarzowy, ostatnio ogłoszonego przez Prezesa GUS dla celów emerytalnych. Natomiast w punkcie VI pkt. 1 wskazano, że osoba pobierająca zobowiązana jest do powiadomienia organu rentowego o wszystkich okolicznościach

mających wpływ na prawo do renty socjalnej i jej wysokość, w tym m.in. o osiągnięciu miesięcznego przychodu wskazanego w części V pouczenia i jego wysokości oraz o okresie na jaki została zawarta umowa z tytułu której osiągany jest przychód. Takie same pouczenia zawierają także decyzje otrzymywane przez ubezpieczoną w latach 2004 – 2011.

Jednocześnie od dnia 4 stycznia 2011 r. wnioskodawczyni jest zatrudniona w Fundacji (...) w D. jako pracownik ochrony środowiska i zajmuje się zbiórką surowców wtórnych. Fundacja w okresie od dnia 1 stycznia 2011 r. do dnia 31 grudnia 2011 r. realizowała projekt Urzędu miasta w K. pod nazwą „zorganizowanie i przeprowadzenie akcji selektywnej zbiórki odpadów w ramach aktywizacji osób niepełnosprawnych na okres 9 miesięcy”. Środki finansowe przeznaczone na ten projekt były rozliczane w dwóch transzach do dnia 31 lipca 2011 r. – pierwsza transza obejmująca okres od kwietnia do lipca oraz do dnia 31 grudnia 2011 r. – druga transza obejmująca okres od sierpnia do grudnia 2011 r. Zasadniczo ubezpieczona otrzymywała około (...) zł za przepracowany miesiąc, wypłacane do 10 dnia miesiąca następującego miesiąca którego dotyczy, jednakże pensja za miesiąc lipiec została jej przekazana w dniu 22 lipca 2011 r. Powyższe spowodowała, że w miesiącu lipcu wypłacono S. S. wynagrodzenie za czerwiec - w dniu 5 lipca 2011 r. oraz wynagrodzenie za lipiec – w dniu 22 lipca 2011 r. w kwotach wynoszących odpowiednio (...)zł i (...)zł. Wynagrodzenie za miesiąc sierpień wnioskodawczyni otrzymała w dniu 8 września 2011 r. Tym samym w miesiącu sierpniu 2011 r. na rzecz ubezpieczonej nie wpłynęła żadna kwota z tytułu wynagrodzenia za pracę.

Wobec powyższego organ rentowy stwierdził, że wypłacona na rzecz wnioskodawczyni renta socjalna w miesiącu lipcu w wysokości po (...)zł jest świadczeniem nienależnym, ponieważ nastąpiło przekroczenie dopuszczalnej kwoty przychodu.

W tym stanie faktycznym Sąd Okręgowy powołując się na treść art. 10 ust. 1 oraz art. 15 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz.U. nr. 135, poz. 1268 z 2003 r., ze zm.), uznał że wnioskodawczyni nie ma obowiązku zwrotu nienależnie pobranego świadczenia w rozumieniu art. 138 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tj. Dz.U. nr. 153, poz. 1227 z 2009 r. ze zm.). W ocenie Sądu nie może przemawiać na niekorzyść wnioskodawczyni fakt, iż pracodawca wypłacił jej w tym samym miesiącu, tj. w lipcu 2011 r. wynagrodzenie należne za miesiące czerwiec i lipiec 2011 r., tak więc odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

W apelacji od powyższego wyroku Sądu Okręgowego Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K., zaskarżając go w całości, zarzucił mu naruszenie przepisów prawa materialnego, a w szczególności art. 10 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz.U. nr. 135, poz. 1268 ze zm.) oraz art.138 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Wskazując na powyższe podstawy wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania.

Apelujący w uzasadnieniu podniósł, iż w miesiącu lipcu 2011 r. S. S. osiągnęła przychód w łącznej kwocie (...)zł, tj w kwocie wyższej niż 30 % przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za I kwartał kalendarzowy 2011 r. ogłoszonego do celów emerytalnych, co uzasadnia zobowiązanie jej do zwrotu nienależnie pobranej renty socjalnej za ten miesiąc w kwocie (...)zł. Bez znaczenia jest zatem fakt, iż wnioskodawczyni otrzymała w dniu 22 lipca 2011 r. wynagrodzenie za miesiące czerwiec i lipiec, albowiem w miesiącu tym otrzymała przychód w łącznej kwocie powodującej zawieszenie prawa do renty, tak więc uznać należy, iż pozostawiony jej został do dyspozycji w miesiącu lipcu, kiedy doszło do jego wypłaty.

Sąd Apelacyjny w Krakowie zważył co następuje :

Apelacja jest niezasadniona.

Przy bezspornym stanie faktycznym, istotną dla rozstrzygnięcia kwestią było rozstrzygnięcie, czy S. S. ma obowiązek zwrotu nienależnie pobranego świadczenia w rozumieniu art. 138 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. nr. 353, poz.1227 z 2009 r. ze zm.) za miesiąc lipiec 2011 r.

Stosownie do treści art. 138 ust. 1 w/w ustawy osoba, która nienależnie pobrała świadczenia, jest obowiązana do ich zwrotu. W myśl ust. 2 tego przepisu za nienależnie pobrane świadczenia w rozumieniu ust. 1 uważa się;

1. świadczenia wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie lub zawieszenie prawa do świadczeń albo wstrzymanie wypłaty świadczeń w całości lub przez osobę pobierającą świadczenia.

w części, jeżeli osoba pobierająca świadczenie była pouczone o braku prawa do ich pobierania,

2. świadczenia przyznane lub wypłacone na podstawie fałszywych zeznań lub dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzenia w błąd

W kontekście powyższego przepisu, uznać należy iż przesłanki w nim określone nie zostały spełnione. Wnioskodawczyni z tytułu zatrudnienia w Fundacji (...) w D. uzyskiwała wynagrodzenie, które w skali miesiąca nie przekraczało 30 % przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia. W ocenie Sądu Apelacyjnego, nieuprawnione jest stanowisko organu rentowego, że w lipcu 2011 r. S. S. przekroczyła kwotę przychodu skutkującego zawieszeniem prawa do renty socjalnej. Prawidłowo ustalił bowiem Sąd pierwszej instancji, iż wnioskodawczyni nie osiągnęła w spornym miesiącu lipcu żadnego wynagrodzenia poza wynagrodzeniem za pracę. Zasady wypłaty wynagrodzeń w Fundacji (...) zostały określone regulaminem wynagradzania, zgodnie z którym wypłata wynagrodzenia następuje do dnia 10 następnego miesiąca, po miesiącu, którego dotyczy. Realizując projekt Urzędu Miasta w K. w okresie od 1 kwietnia 2011 r. do 31 grudnia 2011 r., Fundacja rozliczyła pierwszą transzę do 31 lipca 2011 r., tak więc wynagrodzenie za miesiąc lipiec musiało zostać wypłacone do końca miesiąca. Spowodowało to wypłatę wynagrodzenia za miesiące czerwiec i lipiec w tym samym miesiącu i jednocześnie brak wypłaty w miesiącu sierpniu. Trudno zatem wypłacone wynagrodzenia za dwa odrębne miesiące zaliczyć jako przychód należny wyłącznie jednemu miesiącowi.

Dodatkowo zwrócić uwagę należy, iż nie nastąpiło po stronie wnioskodawczyni żadne zawinienie zaistniałej sytuacji, będąc osobą całkowicie niezdolną do pracy podjęła ona zatrudnienie w warunkach przystosowanych dla osób niepełnosprawnych, przyczyniając się do spłaty ciężącego na rodzinie zadłużenia czynszowego. Nadto w razie zwrotu świadczenia zarówno ona jak i jej rodzina zostaliby pozbawieni niezbędnych środków utrzymania (por. np. wyroki Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 8 listopada 2007 r., III AUa 2211/06 oraz Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 4 października 2012 r., III AUa 518/12).

Wobec naprowadzonych rozważań Sąd Apelacyjny podzielił stanowisko Sądu Okręgowego, że nie doszło do przekroczenia kwoty przychodu określonego w art. 10 ust. 6 ustawy o rencie socjalnej. Pobrana przez S. S. renta socjalna w lipcu 2011 r. nie stanowi nienależnego świadczenia w rozumieniu przytoczonego wyżej art. 138 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Z powyższych względów Sąd Apelacyjny uznał, że zarzuty naruszenia prawa materialnego zawarte w apelacji są bezzasadne, dlatego też orzekł jak w sentencji na podstawie art.385 k.p.c..